

Bruselj, 8. januar 2024
(OR. en)

5024/24

ECOFIN 3
UEM 2
SOC 2
EMPL 2

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2024 – osnutek sklepov Sveta

V prilogi vam pošiljamo osnutek sklepov Sveta o poročilu o mehanizmu opozarjanja za leto 2024, ki ga je 8. januarja 2024 pripravil Ekonomsko-finančni odbor.

POROČILO O MEHANIZMU OPOZARJANJA ZA LETO 2024

– Osnutek sklepov Sveta –

Svet Evropske unije:

1. IZPOSTAVLJA, da gospodarstvo EU kljub upočasnitvi v letu 2023 ostaja odporno. UGOTAVLJA, da so višje cene energije in naraščajoča inflacija zmanjšale kupno moč ter da so nato zaostreni pogoji financiranja negativno vplivali na zaupanje in povpraševanje, medtem ko je bila svetovna trgovina skromna. PRIZNAVA, da bi moral nedavni padec inflacije skupaj z naraščajočimi plačami v večini držav članic in kontinuirano trdnostjo trga dela prispevati k podpiranju kupne moči, kar bi privedlo do razmaha potrošnje. POUDARJA, da je negotovost še vedno velika, tudi v zvezi z geopolitičnimi napetostmi, obsegom in hitrostjo normalizacije stopenj inflacije, razvojem pogojev financiranja in stanjem svetovnega povpraševanja, kar lahko vpliva na makroekonomska neravnotežja;
2. POUDARJA pomen stalnega izvajanja postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji pri zgodnjem odkrivanju, preprečevanju in odpravljanju neravnotežij, ki ovirajo pravilno delovanje gospodarstev držav članic, ekonomske in monetarne unije oziroma gospodarstva Evropske unije kot celote. POZDRAVLJA poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2024, s katerim se začneja trinajsti letni krog izvajanja postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji;
3. NA SPLOŠNO SOGLAŠA z oceno, podano v poročilu o mehanizmu opozarjanja glede gibanja makroekonomskih neravnotežij in glede novih tveganj. UGOTAVLJA, da so se saldi tekočega računa skoraj vseh držav članic v letu 2022 znatno zmanjšali, predvsem zaradi hitro naraščajočih cen energije, čemur je v letu 2023 sledilo povečanje v večini držav članic zaradi okrevanja trgovinskih bilanc, pri čemer imajo nekatere države članice še vedno velike presežke in primanjkljaje. Tudi tekoči račun euroobmočja se je v letu 2022 znatno zmanjšal, vendar si je v letu 2023 opomogel in dosegel presežek. PRIZNAVA, da so se velika neto stanja mednarodnih naložb v skoraj vseh državah članicah na splošno zmanjšala, vendar so ostala znatna;

4. UGOTAVLJA, da bi lahko stalne razlike v inflaciji med državami članicami pomenile izzive za konkurenčnost, ki so doslej ostali omejeni. SE ZAVEDA, da so se nominalni stroški dela na enoto po vsej EU ob razmerah zgodovinsko visoke stopnje udeležbe na trgu dela in zgodovinsko nizke brezposelnosti ter visoke inflacije znatno povečali. PRIZNAVA, da so učinki cen energije in primarnih proizvodov zmanjšali izvozne tržne deleže ter da nominalni efektivni devizni tečaji po deprecijaciji v letu 2022 v večini držav članic apreciirajo. UGOTAVLJA, da nekatere države članice doživljajo močno realno apreciacijo zaradi inflacije, ki je višja kot v trgovinskih partnerskih državah;
5. IZPOSTAVLJA, da se visoka deleža dolga zasebnega in javnega sektorja v večini držav članic še naprej zmanjšujeta. PRIZNAVA, da svežnji podpore zaradi pandemije in ukrepi za ublažitev višjih cen energije obremenjujejo deleže javnega dolga, ki so v večini držav članic še vedno višji kot pred krizo zaradi COVID-19. UGOTAVLJA, da so deleži zadolženosti podjetij v številnih državah članicah še vedno precejšnji in nad ravnmi pred pandemijo, kar predstavlja dejavnik tveganja. SE ZAVEDA vse večjih stroškov za obresti in morebitnih posledic strožjih pogojev financiranja za visok dolg. IZPOSTAVLJA, da so prihranki gospodinjstev večinoma nad ravno pred pandemijo. JE SEZNANJEN z umirjeno rastjo cen stanovanjskih nepremičnin, pri čemer so se cene znižale, čeprav so v več državah članicah ostale visoke, z možnimi učinki prelivanja na druge sektorje. UGOTAVLJA, da je bančni sektor še vedno dobro kapitaliziran, ima zadostno likvidnost ter nizko in stabilno raven slabih posojil;
6. POZDRAVLJA visokokakovostno analizo v poročilu o mehanizmu opozarjanja. PRIZNAVA v prihodnost usmerjeno oceno morebitnega razvoja tveganj, pomen analize stanja obveznosti ter večjo prepoznavnost razsežnosti EU in euroobmočja v poročilu. JE SEZNANJEN z namero Komisije, da izvede poglobljene preglede za 11 držav članic, za katere je bilo maja 2023 ugotovljeno, da se soočajo z neravnotežji ali čezmernimi neravnotežji, ter za eno nadaljnjo državo članico z morebitnimi nastajajočimi neravnotežji. UGOTAVLJA, da so v poročilu opredeljene štiri druge države članice, ki si zaslužijo pozornost v zvezi z nekaterimi dogajanjem, čeprav se ne soočajo z neravnotežji ali jim ne grozijo neravnotežja;

7. POZIVA k učinkovitemu izvajanju in boljšemu vključevanju postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji v okvir ekonomskega upravljanja, ki je trenutno v postopku revizije. POZDRAVLJA redni pregled preglednice v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, ki trenutno poteka. POUDARJA potrebo po natančnem spremljanju obstoječih in morebitnih nastajajočih neravnotežij ter pravočasnem odzivu politik, vključno z izvajanjem ustreznih reform, kot je priporočeno v specifičnih priporočilih za države v okviru evropskega semestra in kot je vključeno v načrte za okrevanje in odpornost;
8. IZPOSTAVLJA, da preprečevanje in odpravljanje makroekonomskih neravnotežij krepi sposobnost držav članic, da se odzovejo na šoke, ter podpira ekonomsko konvergenco. POUDARJA, da zmanjšanje vseh neravnotežij prispeva k splošni odpornosti gospodarstva EU ter lahko prinese pozitivne učinke prelivanja v euroobmočju in EU.
-